

Pitkospuut-hanke mukana TE-toimiston organisoimalla hankeviikolla

13.4.2022

Työ on tärkeä arjen hallintaa edistävä tekijä sekä yksilöiden, yhteisöjen että yhteiskunnan näkökulmasta. Suomen väestö ikääntyy nopeasti ja Etelä-Pohjanmaata ja koko Suomea uhkaa työvoimapula lähivuosina. Jokaisen työikäisen työkyvyn edistäminen ja ylläpitäminen on tärkeää sekä yksilön elämäntilanteen hallinnan, resilienssin ja elämän laadun parantamiseksi että myös yhteiskunnan taloudellisen, sosiaalisen ja inhimillisen kantokyvyn edistämiseksi.

Kaikki ihmiset eivät kykene tekemään työtä täydellä työpanoksella erilaisten toiminta- ja työkyvyn vajausten tai pitkäaikaisten sairauksien vuoksi. He joutuvat ehkä luopumaan fyysisesti raskaasta työstä sairauden vuoksi, mutta voisivat hyvin selviytyä kevyemmistä työtehtävistä. Pitkäaikaissairailla ja osatyökykyisillä saattaa olla tahtoa ja sisukkuutta osallistua työelämään itselleen sopivalla panoksella ja työmäärällä. Työ antaa elämään sisältöä, vaikka se saattaa toisaalta kuormittaakin. Se antaa kokemuksen oman toiminnan hyödyllisyydestä ja lisää elämän mielekkyyt-tä. Onkin todella tärkeää tukea osatyökykyisyyttä ja täsmätyökykyisyyttä. Oikeassa työtehtävässä, jonka vaatimukset on ”täsmäytetty” ihmisen työkykyyn, ihminen voi olla täysin työkykyinen, vaikka hänellä olisi pitkäaikaissairaus tai työkyvyn rajoitteita.

Mattila-Wiron ja Tiaisen (2019) mukaan osatyökykyisyys koskettaa lähes jokaista suomalaista työuran aikana. Suomessa on 1,9 miljoonaa työikäistä ihmistä, jolla on jokin pitkäaikaissairaus tai vamma (mt.). Työ- ja elinkeinotoimistoissa oli marraskuun 2018 lopussa 28 841 osatyökykyistä työtöntä työnhakijaa (mt.). Osatyökykyisten työttömien työnhakijoiden määrä on kuitenkin vähentynyt, koska työvoiman kysyntä on alkanut nyt kohdistua aikaisempaa enemmän myös osatyökykyisiin (mt.). Tällä hetkellä Suomessa on yli

300 000 osatyökykyistä vakinaisessa työsuhteessa ja määrä tulee varmasti kasvamaan lähivuosina (mt.).

Työn imu auttaa jaksamaan

Työterveyslaitoksen (i.a.) mukaan työn imu on työhön liittyvää innostusta ja merkityksellisyyden kokemusta, joka auttaa jaksamaan työssä. Siihen liittyy myönteinen tunne- ja motivaatiotila (mt.). Työn imua voidaan kuvata kolmella hyvinvoinnin ulottuvuudella, jotka ovat tarmokkuus, omistautuminen ja uppoutumi-nen (mt.). Tarmokkuuden kokemukseen liittyvät energisyys ja sinnikkyys. Omistautu-miseen sisältyy kokemus mm. merkityksellisyydestä ja haasteellisuudesta työssä (mt.). Uppoutuminen merkitsee syvää keskittymistä ja paneutumista työhön ja siitä saatua hyvää mieltä ja nautintoa (mt.).

Mielekäs työ ja työn imun kokemus voivat auttaa jaksamaan työssä, vaikka henki-löllä olisi pitkäaikaissairaus tai jokin toimintakyvyn vaje. Tärkeää on myös, että osatyökyinen pääsee vaikuttamaan omaan työhönsä ja sen olosuhteisiin. Työn imu ja osallisuus päätöksentekoon ja ratkaisuihin parantavat työntekijän työmotivaatiota ja vahvistavat hänen resilienssiään. Työntekijöiden työn imun ja mielekkyyden kokemusten aikaansaaminen saattaa olla avaintekijä työpaikkojen pitovoima- ja vetovoimatekijänä. Olisikin hyödyllistä pohtia, mitkä ovat työn imua lisääviä tekijöitä esimerkiksi hoitoalalla. Lisäksi olisi tärkeää pohtia, miten osatyökykyisille voitaisiin järjestää sopivia ja motivoivia tehtäviä hoitotyössä.

Työmarkkinoilla on tilaa kaikille, olemme tukenasi

Viikolla 14 järjestettiin TE-toimiston organisoimana hankeviestintäviikko, joka kokosi yhteen Etelä-Pohjanmaan alueen hanketoimijoita ja teki näkyväksi hankkeiden työtä työllisyyden edistämiseksi. Viestintäviikon teema oli ”Työmarkkinoilla on tilaa kaikille. Olemme tukenasi.” Seinäjoen ammattikorkeakoulun hyvinvoinnin ja kulttuurin osaamisalan työllisyyden edistämisen ESR-rahoitteiset hankkeet osallistuivat viestintäviikkoon järjestämällä tapahtumia ja tiedottamalla omasta toiminnastaan. Mukana olivat Pitkospuut-hanke, Ovi auki elämään-hanke ja Tasku-hanke.

Pitkospuut-hankkeen tapahtumapäivä

Keskiviikkona 6.4.2022 toteutettiin Seinäjoen ammattikorkeakoulun Kampustalon aulassa ja D-siivessä Pitkospuut-hankkeen viestintäviikon tapahtumia. Tapahtumasta oli tiedotettu Eparissa, Seinäjoen ammattikorkeakoulun verkkosivuilla, Pitkospuut-hankkeen www-sivuilla, hankkeen facebook-sivuilla, LinkedInissä ja twitterissä. Tapahtumaan oli vapaa pääsy kaikilla. Tapahtuman aikana osallistujien oli mahdollista mittauttaa verenpainetta, verensokeria ja käsien puristusvoimia. He pääsivät myös halutessaan tutustumaan mm. Firstbeat-mittauslaitteisiin. Erilaisten mittausten ohessa tapahtumaan osallistujille jaettiin tietoa Pitkospuut-hankkeen erilaisista interventioista.

Tapahtuman aikana oli mahdollista saada tietoa Pitkospuut-hankkeen digitaalisista ohjauspalveluista,

digitaalisesta tietopankista ja hankkeen www-sivuista, chatistä sekä Tulevaisuusverstastoiminnasta. Lisäksi tapahtuman osallistujille tarjottiin mahdollisuus saada yksilöllistä digitaalista opastusta tarvitsemiinsa digitaitoihin.

Kaikki Pitkospuut-hankkeen toimijat osallistuivat hanketapahtuman suunnitteluun ja toteuttamiseen. Tapahtuma koettiin oivallisena menetelmänä kertoa Pitkospuut-hankkeesta eri ikäisille kansalaisille. Myös sairaanhoitaja-, terveydenhoitaja-, fysio-terapeutti- ja sosionomiopiskelijat sekä sosiaali- ja terveysalan opettajat kävivät ahkerasti tutustumassa tapahtumaan.

Mari Salminen-Tuomaala
TtT, yAMK-yliopettaja, Kliininen asiantuntijuus
SeAMK, hyvinvoinnin ja kulttuurin osaamisala
mari.salminen-tuomaala@app-staging.seamk.hion.dev

Lähteet:

Mattila-Wiro, P. & Tiainen, R. 2019. Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2019:25. Kaikki mukaan työelämään. Osatyökykyisille tie työelämään (OTE) -kärkihankkeen tulokset ja suositukset. Sosiaali- ja terveysministeriö, Helsinki. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161453/25_2019_OTE-loppuraportti%20suomi%20netti.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Työterveyslaitos. Työn imu. https://www.ttl.fi/teemat/tyohyvinvointi-ja-tyokyky/tyon-imu

Pitkospuut
SeAMK SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Euroopan unioni Euroopan sosiaalirahasto
Vipuvoimaa EU:lta 2014–2020